

Notă explicativă la Raportul privind executarea bugetului raional pe semestrul I al anului 2026

Bugetul raional pentru anul 2026 a fost aprobat în a doua lectură prin Decizia Consiliului raional nr.8/2 din 09 decembrie 2025 la partea de venituri și la partea de cheltuieli în sumă totală de 462744,1 mii lei.

Pe parcursul perioadei de gestiune au fost operate modificări și completări în baza deciziilor Consiliului raional nr.1/1 din 22.01.2026 cu privire la corelarea bugetului raional pe anul 2026 cu Legea bugetului de stat pentru anul 2026; nr.2/2 din 25.02.2026 cu privire la executarea bugetului raional pentru anul 2025; nr.1/11 din 22.01.2026, nr.2/3 din 25.02.2026, nr.3/1 din 07.05.2026 și nr.4/2 din 18.06.2026 cu privire la alocarea mijloacelor financiare; nr.2/4 din 25.02.2026 și 3/2 din 07.05.2026 cu privire la alocarea mijloacelor financiare din componenta raională.

Așadar, după cum se menționează în raport, în semestrul I al anului 2026 față de prevederile anuale au fost acumulate venituri totale în sumă de 278622,6 mii lei față de 502805,0 mii lei precizate pe an sau la nivel de 55,4% .

Din raport reiese că impozitele și taxele au fost acumulate în suma de 17038,4 mii lei sau la nivel de 51,8 la sută din planul anual precizat (32890,0 mii lei). Comparativ cu perioada similară a anului precedent s-a înregistrat o creștere a impozitelor și taxelor cu 1842,8 mii lei, dintre care 1849,0 mii lei constituie impozitul pe venitul persoanelor fizice reținut din salariu.

Impozitul pe venitul persoanelor fizice spre plata/achitat s-a executat în sumă de 888,0 mii lei sau 88,8 la sută din planul anual precizat (1000,0 mii lei), impozitul pe venitul persoanelor fizice în domeniul transportului rutier de persoane în regim de taxi s-a executat în sumă de 42,6 mii lei față de planul anual precizat de 15,0 mii lei, impozitul pe venit aferent operațiunilor de predare în posesie și/sau folosință a proprietății imobiliare – 87,8 mii lei sau 70,2 la sută din planul anual precizat de 125,0 mii lei.

Alte venituri în anul bugetar au fost îndeplinite în sumă de 1635,1 mii lei sau 51,2 la sută din planul anual precizat – 3193,2 mii lei.

Încasările de la prestarea serviciilor contra plată au fost executate în sumă de 971,6 mii lei sau la nivel de 46,0 la sută față de planul precizat pe an, din plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public în sumă de 482,1 mii lei sau la nivel de 54,2 la sută.

Transferurile primite în cadrul bugetului public național la situația din 30 iunie 2026 constituie 258924,4 mii lei sau 55,7 % din suma anuală, dintre care: transferuri cu destinație specială pentru învățământul preșcolar, primar,secundar general, special și complementar – 226600,4 mii lei sau 57,6 %; transferuri cu destinație specială pentru școli sportive 1836,4 sau 48,6 la sută față de planul precizat anual; transferuri curente primite cu destinație generală între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II – 19247,7 mii lei sau 60%; transferuri curente primite cu destinație specială între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul II pentru infrastructura drumurilor – 9639,9 mii lei sau 34,5%.

Cheltuieli

Partea de cheltuieli a bugetului raional a fost executată în sumă de 272194,6 mii lei sau 53,0 la sută față de planul precizat anual – 513641,3 mii lei: servicii de stat cu destinație generală – 10886,0 mii lei sau 48,8 %; apărare națională – 827,5 mii lei sau 51,4%; servicii în domeniul economiei – 11532,4 mii lei sau 34,9 %; cultură, sport, tineret, culte și odihnă – 11421,7 mii lei sau 43,5 %; domeniu învățământ – 231467,2 mii lei sau 56,1%; protecție socială – 1625,0 mii lei sau 55,2%.

Analizând executarea conform clasificăției funcționale putem constata că ponderea cea mai mare a cheltuielilor o constituie domeniul învățământului – 85,0% din suma totală de cheltuieli executată, urmată de cultura, sport, tineret, culte și odihnă – 4,2 %, servicii în domeniul economiei –

4,2%, servicii de stat cu destinație specială – 2,9%, ocrotirea sănătății – 1,0%, protecția socială – 0,6%, apărare națională - 0,3%.

Cheltuielile conform clasificăției funcționale

mii lei

Denumirea	Cod	Aprobat	Precizat pe an	Executat pe I semestru	Executat față de precizat pe an	
					devieri (+/-)	în %
Total cheltuieli		462744,1	513641,3	272194,6	-241446,7	53,0
Servicii de stat cu destinație generală	01	277837,5	22304,6	10886,0	-11418,6	48,8
Apărare națională	02	1440,0	1608,5	827,5	-781,0	51,4
Ordine publică și securitate națională	03		54,7	54,7		100,0
Servicii în domeniul economiei	04	30293,2	33036,3	11532,4	-21503,9	34,99
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	06		2149,0	1666,0	-483,0	77,5
Ocrotirea sănătății	07		12793,4	2714,1	-10079,3	21,2
Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	08	24188,3	26253,7	11421,7	-14832,0	43,5
Învățământ	09	377237,2	412499,1	231467,2	-181031,9	56,1
Protecție socială	10	1747,9	2942,0	1625,0	-1317,0	55,2

Serviciile de stat cu destinație generală

Au fost efectuate cheltuieli de casă în sumă de 10886,0 mii lei față de 22304,6 mii lei precizate pe anul 2026 sau 53,0 la sută, inclusiv pe instituții:

mii lei

Denumirea	Precizat pe an	Executat pe I semestru	Executat față din precizat pe an	
			devieri (+/-)	în %
Total	22304,6	10886,0	-11418,6	48,8
Aparatul președintelui	13639,3	6247,5	-7391,8	45,8
Serviciu de deservire a aparatului	1967,8	1067,8	-900,0	54,3
Transferuri între administrația publică de nivelul I și II	2065,2	1690,6	-374,6	81,9
Centrul de resurse și atragerea investițiilor	970,3	346,2	-624,1	35,7
Fondul de rezervă al Consiliului raional	63,8		-63,8	
Realizarea terenurilor, altor materiale		-7,9	-7,9	
Direcția finanțe	3598,2	1541,8	-2056,4	42,9

În baza deciziilor Consiliului raional nr. nr.1/11 din 22.01.2026, nr.2/3 din 25.02.2026, nr.3/1 din 07.05.2026 și nr.4/2 din 18.06.2026 cu privire la alocarea mijloacelor financiare, 2065,2 mii lei

constituie alocări autorităților publice locale de nivelul I, pentru efectuarea reparațiilor, contribuție la implementarea proiectelor ș.a., din care au fost executate 1690,6 mii lei.

Din fondul de rezervă aprobat în cuantum de 700,0 mii lei au fost executate 636,2 mii lei, dintre care: au fost alocate pentru acordarea ajutoarelor financiare unice mijloace financiare în sumă de 25,0 mii lei, în baza deciziilor Consiliului raional, 121,4 mii lei primăriei Negurenii Vechi pentru restabilirea acoperișului CC Negurenii Vechi, 225,3 mii lei primăriei Chirileni pentru demolarea coșului de fum amplasat pe teritoriul grădiniței de copii, 150,0 mii lei pentru redresarea situației urmare ploilor abundente din 22.05.2026 pe drumurile raionale, 54,7 mii lei pentru reparația autospecialei ce aparține Direcției pentru Situații excepționale, 53,2 mii lei, pentru procurarea pieselor de schimb necesare pentru reparația automobilului din dotarea Inspecției pentru protecția mediului și 6,5 mii lei, pentru asigurarea cu produse alimentare a persoanelor din Tabăra de câmp din s.Bularda, raionul Călărași pentru acordarea ajutoarelor financiare unice, în baza deciziilor Consiliului raional.

Soldul fondului de rezervă neutilizat la 1 iulie 2026 constituie 63,8 mii lei.

Apărarea națională

La acest compartiment au fost efectuate cheltuieli de casă în sumă de 827,5 mii lei față de 1608,5 mii lei precizate pe an sau 51,4%, care au fost îndreptate pentru întreținerea, amenajarea și deservirea comunală a clădirii centrului militar.

Servicii în domeniul economiei

Au fost efectuate cheltuieli de casă în sumă de 11532,4 mii lei față de 33036,3 mii lei precizate pe anul 2026 sau 34,9%, inclusiv pe instituții și tipuri de cheltuieli:

Denumirea	Precizat pe an	Executat pe I semestru	mii lei Executat față din precizat pe an	
			devieri (+/-)	în %
Total	33036,3	11532,4	-21503,9	34,9
Secția economie și reforme	1520,3	600,9	-919,4	39,5
Serviciul relații funciare și cadastru	820,2	374,2	-446,0	45,6
Secția construcții, gospodăria comunală și drumuri	911,7	340,8	-570,9	37,4
Direcția agricultură și alimentare	1670,4	576,6	-1093,8	34,5
Reparația și întreținerea drumurilor	28113,7	9639,9	-18473,8	34,3

Din mijloacele financiare în sumă de 28113,7 mii lei prevăzute la reparația și întreținerea drumurilor, 27963,7 mii lei sunt finanțate de la bugetul de stat din contul transferurilor cu destinație specială pentru infrastructura drumurilor și 150,0 mii lei, mijloace alocate din Fondul de rezervă al Consiliului raional, pentru redresarea situației urmare ploilor abundente pe drumurile raionale.

Ocrotirea sănătății

În semestrul I al anului 2026 la capitolul ocrotirii sănătății în baza deciziilor Consiliului raional au fost alocate mijloace financiare în sumă totală de 12793,4 mii lei, dintre care: din soldul proiectelor, format în rezultatul executării bugetului pentru anul precedent, pentru implementarea proiectului MEDACCESS „Servicii medicale stomatologice de calitate pentru toată lumea-un obiectiv comun în regiunea Ungheni-Iași”-1806,1 mii lei, au fost redirecționate din mijloacele

financiare aprobate în bugetul raional pentru anul 2026 mijloace financiare în sumă de 8129,3 mii lei la acest proiect și din granturile capitale pentru proiecte finanțate din surse externe 1000,0 mii lei. Din sursele alocate la proiectul MEDACCESS „Servicii medicale stomatologice de calitate pentru toată lumea-un obiectiv comun în regiunea Ungheni-Iași” în sumă totală de 10935,4 mii lei au fost valorificate 2073,4 mii lei.

De asemenea prin deciziile Consiliului raional au fost alocate instituțiilor medicale mijloace în sumă totală de 1358,0 mii lei, inclusiv: IMSP CS Ungheni, contribuție la proiectul investițional „Reparația capitală și dotarea corespunzătoare a spațiilor interioare”-1100,0 mii lei, executate - 513,8 mii lei; IMSP CS Sculeni pentru lucrări de reparație a instalațiilor electrice - 31,9 mii, executate integral; IMSP CS Sculeni pentru lucrări de expertiză și proiect tehnic al clădirii – 95,0 mii lei, executate integral;

Au fost alocate și nevalorificate în semestrul I: IMSP CS Dănuțeni, pentru lucrări de renovare a scărilor exterioare 50,0 mii lei; IMSP CS Rădenii Vechi 36,6 mii lei, pentru lucrări de amenajare a accesului în instituție; IMSP CS Pîrlița 33,1 mii lei, pentru achitarea serviciilor de acreditare a instituției; IMSP CS Valea Mare 11,4 mii lei, pentru achitarea serviciilor de acreditare a instituției; 500,0 mii lei redirecționate prin decizia Consiliului raional nr.4/2 din 18.06.2026, pentru efectuarea lucrărilor de reparație și dotarea OMF Cioropcani în cadrul proiectului „Îmbunătățirea calității serviciilor medicale prestate populației la OMF Cioropcani”.

Cultura, sport, tineret, culte și odihnă

Cheltuielile de casă la acest domeniu s-au executat în sumă de 11421,7 mii lei sau 40,1 la sută față de planul precizat anual 26253,7 mii lei, dintre care:

Denumirea instituției	Precizat pe an	Executat pe I semestru	mii lei	
			Executat față din precizat pe an	
			devieri (+/-)	în %
Total cheltuieli	18200,4	8397,3	-9803,1	46,2
Aparatul Secției cultură și turism	1405,0	627,5	-777,5	44,7
Centrul raional de cultură Pîrlița	2964,0	1436,6	-1527,4	48,5
Muzeul Sculeni	107,9	24,1	-83,8	22,3
Biblioteca publică „D.Cantemir” Ungheni	6984,5	3211,6	-3772,9	46,0
Colectivul de muzicieni și amatori model Ungheni	5920,7	2691,2	-3229,5	45,5
Muzeul din s.Pîrlița	818,3	406,3	-412,0	49,7

Tot la acest compartiment au fost planificate cheltuieli pentru :

- Școala sportivă a Direcției Educație – 3826,3 mii lei și executate cheltuieli în sumă de 1836,4 mii lei sau 48,0 la sută; acțiuni sportive – 500,0 mii lei, executate în sumă de 226,6 mii lei sau 45,4% și acțiuni pentru tineret – 90,0 mii lei, executate – 6,8 mii lei sau 7,6 %;

- Centrul raional de tineret din Ungheni din cadrul Direcției Educație – 1414,0 mii lei executate 33,4 mii lei, ceea ce constituie 27,8%.

Activitățile sportive din cadrul Consiliului raional planificate în sumă de 400,0 mii lei au fost executate în sumă de 47,0 mii lei sau la nivel de 11,8 la sută.

În domeniul culturii de asemenea au fost alocate mijloace financiare prin deciziile Consiliului raional, pentru lucrări de amenajare a două terenuri mixte Badminton-Pickleball la terenul de sport de la Centrul educațional 571,0 mii lei, pentru servicii de proiectare la Construcția terenului de fotbal, sălii de sport și amenajarea teritoriului din str.Porumbescu 900,0 mii lei și 352,0 mii lei,

pentru lucrări de construcție, servicii de supraveghere autor de proiect și servicii de supraveghere tehnică la obiectul „Construcția vestiarelor pentru antrenarea echipelor sportive”.

Învățământul

Cheltuielile de casă la domeniu învățământului au constituit 231467,2 mii lei față de 412499,1 mii lei (56,1%), inclusiv:

Instituții de învățământ: 45 de instituții de învățământ au executat cheltuieli în sumă de 218190,8 mii lei din 379241,1 mii lei precizate pe anul 2026 sau 57,9% , inclusiv:

- educație timpurie, plan – 17893,1 mii lei, executat – 8051,2 mii lei sau 60,0%;
- învățământ primar, plan – 13407,7 mii lei, executat – 7701,2 mii lei sau 64,3%;
- învățământ gimnazial, plan – 168825,6 mii lei, executat – 111772,4 mii lei sau 66,2%;
- învățământ liceal, plan -177114,7 mii lei, executat – 90666,0 mii lei sau 51,2%.

Direcția Educație a executat cheltuieli în sumă de 7959,0 mii lei față de 23454,9 mii lei prevăzute în buget sau 34,0 %, inclusiv pe instituții:

Denumirea	Precizat pe an	Executat pe I semestru	mii lei Executat față de precizat pe an	
			devieri (+/-)	în %
Aparatul Direcției Educație	4710,8	2098,0	-2612,8	44,6
Cheltuieli pentru examene de absolvire	372,3	153,8	-218,5	41,4
Odihna de vară	2328,8		-2328,8	
Olimpiade	85,1	67,2	-17,9	79,0
Centrul raional de creație a copiilor	1800,0	851,8	-948,2	47,4
Centrul metodic	2013,0	673,7	-1339,3	33,5
Tabăra de odihnă pentru copii și adolescenți „Codreanca”	602,9	525,8	-77,1	87,2
Serviciul de deservire a rutelor școlare	6359,2	2279,8	-2198,3	47,8
Centrul Educațional	3946,9	960,2	-2986,7	24,3
Centrul Raional de Asistență și Performanță Educațională Ungheni	1235,9	348,7	-887,2	28,2

Pe parcursul a 6 luni din componenta raională au fost alocate mijloace financiare în sumă de 18813,7 mii lei, dintre care 7658,5 mii lei pentru acoperirea cheltuielilor salariale a angajaților pentru lunile mai-august. De asemenea au fost alocate mijloace financiare pentru deplasarea cadrelor didactice (143,8 mii lei), pentru efectuarea reparațiilor capitale (8726,9 mii lei) ș.a. Suma nevalorificată constituie 1901,6 mii lei.

La capitolul odihna de vară au fost preconizate surse financiare în sumă totală de 3588,8 mii lei, dintre care: două instituții de învățământ au desfășurat pe teritoriu, tabere cu sejur de zi: IP LT „Elada”, s.Măcărești pentru o durată de 10 zile (o tură), 100 copii și alocate mijloace financiare în sumă de 315,0 mii lei și tabăra cu sejur de zi din cadrul Centrului educațional – trei ture a câte 100 copii fiecare, alocate 945,0 mii lei.

Secția cultură și turism la compartimentul dat a executat cheltuieli în sumă de 4659,8 mii lei față de 7132,2 mii lei planificate sau 65,4% pentru întreținerea școlilor muzicale și anume:

Denumirea instituției	Precizat pe an	Executat pe I semestru	mii lei Executat față de precizat pe an	
			devieri (+/-)	în %
Școala de arte Cornești	2646,3	1950,2	-696,1	73,7
Școala de arte Sculeni	3163,8	1945,8	-1218,0	61,5
Școala de arte Pîrlița	1776,4	1185,8	-590,6	66,8

Veniturile de la prestarea serviciilor la școlile de artă din subordinea secției cultură au fost încasate în sumă de 618,5 mii lei față de 830,0 mii lei planificați sau 74,6%.

Protecția Socială

La compartimentul Asistență socială și susținere socială au fost aprobate cheltuieli în sumă de 1605,0 mii lei pentru plata indemnizațiilor și compensațiilor tinerilor specialiști din domeniul educației și culturii. Planul a fost precizat în sumă de 2917,0 mii lei și executat în sumă de 1600,0 mii lei sau la nivel de 54,9 la sută.

Din fondul de rezervă în baza dispozițiilor președintelui raionului și a Deciziei Consiliului raional s-au alocat 25,0 mii lei pentru acordarea ajutoarelor materiale.

Cheltuieli active și financiare conform clasificăției economice

Analizând execuția bugetului conform clasificăției economice putem constata că ponderea cea mai mare a cheltuielilor o constituie cheltuielile de personal – 79,0% din suma totală de cheltuieli executate de 247907,6 mii lei, urmată de cheltuieli privind achiziționarea bunurilor și serviciilor cu 6,4%, procurarea materialelor circulante cu 5,6%, procurarea și reparația mijloacelor fixe cu 5,0 %, ș.a.

Față de anul precedent cheltuielile de casă s-au majorat cu 34015,7 mii lei sau cu 15,9 %.

Denumirea	Cod	Precizat pe an	Executat pe I semestru	mii lei Executat față de precizat pe an		Executat față de anul precedent	
				devieri (+/-)	în %	devieri(+/-)	în %
II. Cheltuieli active și financiare conform clasificăției economice		513641,3	272194,6	-241446,7	53,0	26601,8	110,9
Cheltuieli de personal	21	328928,4	207488,0	-121440,3	63,1	13768,2	107,1
Bunuri și servicii	22	53561,1	21521,1	-32040,0	40,2	5826,6	137,1
Subsidii	25	408,7	200,0	-208,7	48,9	-273,4	42,2
Granturi acordate	26	1313,5	640,8	-672,8	48,8	-533,9	54,5
Prestații sociale	27	8345,3	2349,4	-5995,9	28,2	489,5	126,3
Alte cheltuieli	28	13588,9	11263,6	-2325,3	82,9	5960,5	>200
Transferuri acordate de la buget la buget	29	2065,2	1690,6	-374,7	81,9	337,3	124,9
Mijloacele fixe	31	62301,9	6659,6	-55642,3	10,7	-5691,6	53,9
Stocuri de materiale circulante	33	43128,3	20381,6	-22746,7	47,3	6718,5	149,2

Pentru informare

Bugetul raionului la data de 30 iunie 2026 a fost executat la partea de venituri în sumă de 576891,5 mii lei sau 52,1 la sută față de prevederile planului precizat anual (1107438,2 mii lei).

Partea de cheltuieli a fost executată în sumă de 555955,1 mii lei sau 47,4 la sută față de planul precizat anual (1173638,3 mii lei).

Impozitele și taxele au fost acumulate în sumă de 97983,8 mii lei sau 50,9 la sută față de planul precizat anual (192356,8 mii lei), impozitul pe venitul persoanelor fizice spre plată/achitat în sumă de 5759,7 mii lei sau 113,9 % față de planul precizat anual (5055,9 mii lei).

Alte venituri au fost îndeplinite la nivel de 42,8 la sută sau 10301,0 mii lei din planul precizat anual (24094,0 mii lei).

Transferurile primite în cadrul bugetului public național la 30 iunie constituie 462928,4 mii lei sau 54,4 la sută față de planul precizat (850531,1 mii lei).

Analizând structura veniturilor, putem constata că, cuantumul transferurilor în volum total de venituri a bugetului raionului constituie 80,2 la sută, din care: bugetul local de nivelul I – 44,1 la sută, bugetul local de nivelul II – 55,9 %. Partea de cheltuieli a bugetului raionului a fost executată în sumă de 555955,1 mii lei, ce constituie 47,4 la sută din suma precizată anuală, dintre care: bugetul raional – 52,9 la sută și bugetul primăriilor – 43,1 la sută.

Din suma menționată, suma preponderentă constituie cheltuielile de personal – 61,4 %, – 10,7 %, mijloace fixe – 15,2 %, bunuri și servicii – 10,7 %, procurarea materialelor circulante – 7,6 %, alte cheltuieli – 3,3 %, prestații sociale - 0,9 %.

Comparativ cu perioada respectiva a anului trecut se observa în total o majorare a veniturilor cu 75823,5 mii lei sau 15,1 %, compuse din impozite și taxe – 12816,4 mii lei sau 15,0 %, granturi – 5583,1 mii lei, transferuri primite în cadrul bugetului public național cu 58767,7 mii lei sau 14,5 %, dar și o micșorare la alte venituri cu 1343,7 mii lei sau 11,5 %.

La situația din 30 iunie 2026 soldul mijloacelor bugetare constituie 103104,5 mii lei, dintre care: a unităților administrativ teritoriale de nivelul I – 85520,4 mii lei și 17584,1 mii lei - nivelul II.

Șefa Direcției finanțe

Stela BÎSTRITCHI